

Буряи УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй орган

Н. С. Хрущевые Выборгын ажалшад хани халуунаар угтаба

Выборг, сентябрин 2. (ТАСС). Финляндийн президент У. К. Кекконен 60 наһа гүйсэнтэй даһаар Хельсинки орожо ябахадаа КПСС-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев энэ үеэр Выборгд ойр зуура тогтоһон байна. Олонитын түлөөлэгчид, коммунистууд, советскэ, комсомолон профсоюзай организациудын хүтэлбэрилэгшэд Советскэ коммунистийн толгойлогшые партиядэ утгаа, хурагша басаар намарай гоё найхан баглаа хурагшад хүндэтэ айлшандаа байһан байна.

Выборгта шадарай талмай дээрэ амаршалгадан, Никита Сергеевич вокзал шадарай талмай дээрэ Ородой эртэ урдын городад олон мянган хүн зон энэ ороондоо сугларһан байгаа.

Шадарай талмай дээрэ митинг болоо, КПСС-эй Выборгскэ горкомой секретарь Воробьев ингэжэ хэлээ: «Удэтэ Никита Сергеевич! Шадаргадай зүгөө, городой ажалшадай зүгөө Танине Хрущевын зүбшөөгөйт. Советсүүдэй аша туһын, зол жаргалай да эсшэ сусаһагүйгөөр ажалшадтай түлөө Танда халуун ажалшад хүргэхьенин, коммунисткэ байгуулалтын асарн ехэ ороондоо бэлдүүлхын тулада буряадкыд хүсэ шадалаа гамнангөөр ажаллаха гэжэ түрэл партиядэ Ленинскэ Центральна Комитэидэй нүдэндэ зүбшөөгөйт.

Нэ удаан жэлдэ элүүр мэндэ үзэһэн гүрэнэй болон партиядэ олон янзын хүдэлмэри-саашанкы амжалта туйлахьенин бүхэ совет арад шэнгээр вышмилд хүсэнэ.

Инда золтой найн ябахьетнай буряадкы Танда хүсэнэбди! Даань «Электрострумент» гэжэ заводой коммунистическэ ажа-

лай бригадын хүтэлбэрилэгшэ Г. М. Макарова үгэ үгтөө.

— Хүндэтэ Никита Сергеевич, манай городой ажалшаддай зүгөө Танда халуун баясхалан хүргэхьенин, хүдэлмэришэн ёһоор гарьетнай шангаар барихьенин зүбшөөгөйт. Танай дахьад эндэ ерһэндэ бидэнэр угаа ехээр баярланабди. Манай городые хүгжөөжэ, болбосон зохид түхэлтэй болгохо тухай парти, правительствын, Никита Сергеевич, Танай өөринтай эхэ оролдогто гаргадагыне Выборгын ажалшад холодоо мэдэржэ байдаг. Энэ оролдогтодотнай харюу болгон, манай гэгээн гэрэлтэ ерүүдэй—коммунизм тээшэ дабшалгьенин түргэдхэжэ үгэхэ долоон жэлэй түсэбье болзорһоон урид дүүргэхын тулада бидэнэр хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ гамнангуйгөөр зориулхадби. Энэ зорилго бэлдүүлхын тулада бидэндэ эб найрамдал хэрэгтэй. Манай арад, түрэл Коммунистическэ парти, Советскэ правительствэ шэнэ дай хүжэрөөхье оролдогто дайсадай харата ханаашалгануудые зайсуулан болгоулхын тулада хамаг юумэ хэнэ, бүхэ дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэнэ.

Финляндийн ажалшадта, манай хүршээртэ, хани халуун эхэ амаршалга дамжуулхьетнай хүндэтэ Никита Сергеевич, Танине бидэнэр гуйнабди. Замдаа золтой найн ябахьетнай Танда хүсэхье зүбшөөгөйт!

— Финляндийн элшэн сайд господин Вуори эндэ байлсана. Тэрэнтэй хамта бидэнэр амаршалгьетнай дамжуулхадби, — гээд Н. С. Хрущев харюусаа.

Удаань амаршалгын түлөө, ханине хүсэһэнэйнь түлөө сугларгьешадта, тэрэшэлэн городой бүхэ ажалшадта Советскэ правительствыне толгойлогшо халуун баясхалан хүргөө. Долоон жэлэй түсэбье дүүргэхын тулада бүри оролдосотой шангаар ажаллахьенин, бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө эсшэ сусаһагүйгөөр тэмсэхьенин выборгынхидые Н. С. Хрущев уряалһан байна.

Советскэ правительствыне толгойлогшын үгэ хэлэжэ байхада нэгтэ бэшэ нэрэмэ шанга алыга ташалга болоо.

Поезд дахьад замдаа ябажа эхилбэ. Вокзал шадарай талмай дээрэ сугларгьешад Советскэ правительствын толгойлогшые хани халуунаар мордохуулаад, замдаа золтой найн ябахьенин, бүхэ дэлхэй дээрэ эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлахьенин тэрэндэ хүсөө.

Советскэ хил дээрэхийн хуулын станица болгошо Лужайкада поездо ойр зуура тогтоо. Хэдэн зуун таряшад, түмэр замтай станицын хүдэлмэришэд Н. С. Хрущевые халуунаар амаршалаа. 12 час 5 минутада поезд Лужайка станицнаа гараад, Хельсинки тээшэ шэглэн ябаа.

Н. С. Хрущев Финлянди ерэбэ

ХЕЛЬСИНКИ, сентябрин 2. (ТАСС). Финляндийн президент Урхо Кекконен 60 наһа гүйсэнтэй найндэргэ хабаадасхаяа СССР-эй Министрүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев нотайгай сагаар 17 часта (Москвагай сагаар 18 часта) Хельсинкидэ ерэбэ.

Финляндийн президент У. К. Кекконен, премьер-министр В. И. Сукселайнен, бусад дээдэ зэргэтэ ташалгадан Н. С. Хрущевые вокзал дээрэ угтаа.

У. К. Кекконен Н. С. Хрущев хоёр вокзал дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

Москва дэлхэйн эрдэмтэдэй ханалые татана

СССР-эй Наукануудай академин Президиумэй засэдани

Антропологуудай болон этнографай уласхоорондын улаадахи конгрессые Москвада үнгэргэхэ эрдэмтэд — элдэб ороонуудай нэгдэлдэ нэгэн дуугаар шийдэ Советскэ мэдээжэ эрдэмтэд — академик, Дунда Азийн арадуудай этнографай автор С. П. Толстой СССР-эй Наукануудай академин Президиумэй сентябрин 2-ой хурал дээрэ энээн тухай мэдээсэ байна.

Конгрессей Парижда хаяхан болодо, удаахи конгрессе Москвада зарлаха гэжэ Италийн академи дурдалх оруулан байһан СССР-эй нийслэл этнографическэ хуурын хүгжэлтын талаар томо туйло болоо, энэ талаар советскэ академикүүдые бүри хайнаар үгэ абахье бусад ороонуудай хүгжэлтэ хүсэнэ. Тиймэһэн имэ дурдал оруулабди гэжэ Италийн эрдэмтэд хэлэһэн байгаа.

Парижда эрдэмтэдтэй хаяхан уулзалга хэһэнэй дүнгүүд тухай хэлэхэдэ, С. П. Толстойнгэ онсолон тэмдэглээ. Тэндэ совет эрдэмтэдтэй хэһэн элидхэлнүүд манай ажалтануудые, хамагай түрүүндэ антропологичин, африканисткын теоретическэ шухала асуудалуудай талаар манай туйлалтануудые харуулжа үгэһэн байна.

Парижда болоон антропологуудай, этнографуудай уласхоорондын VI конгрессдэ хабаадан советскэ делегациин амжалтатайгаар хүдэлмэришье шийдэхьенин соогоо тэмдэглэхэ зуураа, энэ хүдэлмэриин эсэстэ гадаадын ороонуудай эрдэмтэдтэй, илангаяа Ази, Африкы, Латин Америкын ороонуудай эрдэмтэдтэй нягта найн холбоо барисанай тогтоогдондо ханалаа хананги байһанаа Президиум элирхэйлэн мэдүүлээ.

(ТАСС).

ДРВ-эй 15 жэлэй ойтой дашарамдуулагдан эльгээгдэһэн амаршалгын телеграмма

Шетнамай Демократическа Республикайн байгуулагданаар 15 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Хо Ши Мин, Фам Ван Донгдо Н. С. Хрущев, Л. И. Брежнев амаршалгын телеграмма эльгээгээ.

Социалистическэ байгуулалтадаа, ороноо нэгдүүлхын түлөө, нэгдэлдэ, бээ даанхай демократическэ, хүгжэлтэ түгэс Вьетнамын байгуулхын түлөө тэмсэлдэ энэ амжалтануудые туйлахьенин Шетнамай Ажалшадтай партиин Центральна Комитэдтэ, ДРВ-гэй

правительствода, бүхэ вьетнам арадта хүсэжэ байһанаа КПСС-эй Центральна Комитэдтэй, СССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй, СССР-эй Министрүүдэй Советтэй, бүхэ совет арадай зүгөө телеграмма соогоо тэдэнэр элирхэйлэн мэдүүлээ. Тусхайлбал, Советскэ Союз үнэн сэхэ, найдамтай ханимнай гэжэ вьетнам арад батаар этигэжэ шадлаха гээд телеграмма соо заагдана.

(ТАСС).

Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй Указ Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй Хүндэлэлэй грамотаар Ц. Х. Баженовые шагнаха тухай

Колхозой үйлдбэридэ үни удаан соо найнаар ажаллаһанайн, үршөөр таби наһа гүйсэнтэй дашарамдуулан, Байкало-Бурядын аймагай «Знамя Октября» Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй Түрүүлэгшын орлогшо М. ЗАВГОРОДНЯЯ Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

Улан-Удэ, Соедүүдэй байшан. 10 оной сентябрин 2.

колхозой комплексно бригадын бригадир Баженов Цындэн Халбаевиче Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй Түрүүлэгшын орлогшо М. ЗАВГОРОДНЯЯ Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумтэй Секретарь Ч. ДОРЖИЕВ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессидэ хабаадаха Украиннын делегаци

КИЕВ, сентябрин 2. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессии Нью-Йоркод сентябрин 20-до нэгдэхэнь. Тус сессидэ хабаадаха делегацине: Н. В. Подгорный (делегацине толгойлогшо), Л. Ф. Паламарчук, М. И. Тищенко, А. Г. Бондарь, П. П. Удовиченко гэшэлдээ бүридүүлэн, Украиннын ССР-эй Министрүүдэй Совет баталба.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессидэ хабаадаха Белоруссин делегаци

МИНСК, сентябрин 2. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн XV сессидэ хабаадаха Белоруссин ССР-эй делегацине БССР-эй Министрүүдэй Совет нимэ хүнүүдхэ бүридүүлэн баталба:

К. Т. Мазуров (делегацине толгойлогшо), К. В. Киселев, Е. И. Скурко (Максим Танк), Ф. Н. Грязнов, Л. С. Черкасова.

Делегациин гешүүдэй орлогшонор, советнигүүд мүн лэ томилогдоо.

Мундэ эрэй НОМЕРТО

- ✦ Н. С. Хрущев Финлянди ерэбэ.
- ✦ Колхоз, совхозууднаамнай ерһэн мэдээсэлүүд.
- ✦ Петропавловкын хурагшад ажалша бэрхэнүүд даа!
- ✦ Ботвинкин Тальнаа харюугаа абаха гэжэ шийдэбэ.
- ✦ Манай Веллингтон Римдэ алыга ташуулһаар.
- ✦ Амаралтын үдэрэй хууданан.

ТАРЯАЛАН, САБШАЛАВГАЙНГАА УРГАСА ТҮРГЭН ХУРЯАЖА АБАЯ!

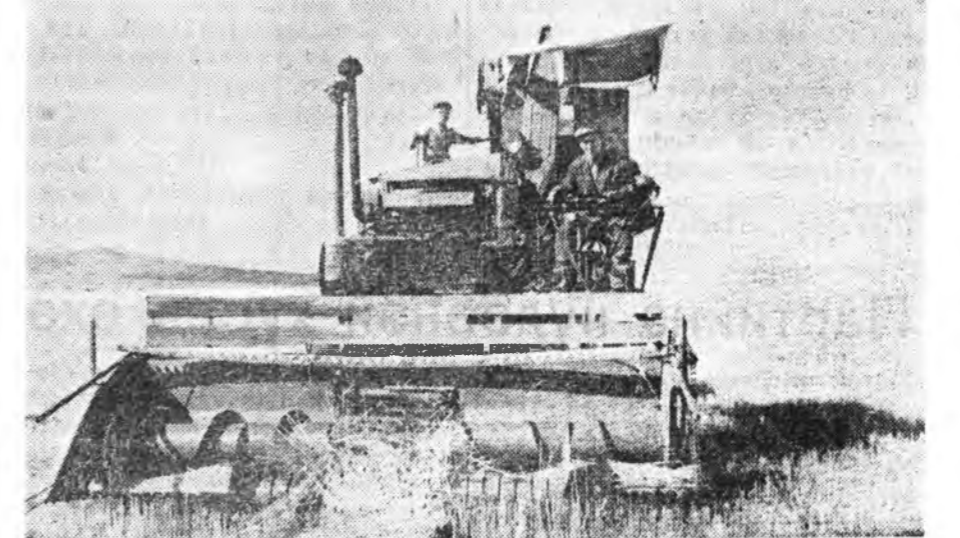
МАГТУУЛДАГ МЕХАНИЗАТОРНУУД

Оролдосотой бэрхэ механизатор Михаил Прончев өөрингөө үнэн шударгы ажаллаар «Улаан Тори» колхозойнгоо гешүүдэй дунда үннэй магтуулдаг болонхой. Мүнөөшье лафетнэ жаткаар тарья амырлан хадахадаа түрүүшын үдэрһөө хойшо нэгэшые хаатаа хамшаагүй, даабаряа ходо үлүүдэн дүүргэжэ ябана. Тусхайлбал, үлүүдэй 4 үдэр соо нүхэр Прончевойн агрегат хамта 120 га газарай тарья баал болгоо гэхэ гү, али үдэр бүри дунда зэргээр 35—36 гектар хадаг байба.

— Агрегадаймнай тракторист нүхэр Д. С. Айсуевай «түмэр морёо» түргэнөөр, хайнааршые ябууланай ашаар үдэрэйнгөө даабарине 200—230 процент дүүргэнэбди, — гэжэ Михаил Прончев нүхэрөө магтана.

Эдэнэр хаяшаг Борьбегой талын баруун хадаа 243 га эртын тарья амырлан хадажа дүүргээд, мүнөө Хуурай Булаг гэжэ газарта ерээд хүдэлжэ байнхай.

Д. Гомбоцонов. Тори.

Леонид Иннокентьевич Вершинин Эдын аймагай XX партсездын нэрэмжэтэ колхоздоо комбайнераар арбадахи жэлээ хүдэлжэ байна. Мүнөө гэрэнэй агрегат 8 га даабарин орондо үдэртөө 15—20 га хүрэтэр амырлан хадаһан тарья суглуулжа сохино. Нүхэр Вершинин энэ жэлдэ хүдэлмэрин 12 үдэр соо 320 гектарай тарья суглуулжа сохино уялга абанхай. Зураг дээрэ: гэрэнэй агрегат тарья суглуулжа ябана. (Хажуудан нүхэр Л. И. Вершинин).

Ургаса хуряалга? ЫААТА ЫААТА ЫАААР САГАА БАРАНА

Наратай сэлмэг үдэрүүд тогтожо, Мухаршэбэрэй аймагай колхоз, совхозууд шэнэ ургасынгаа ехэнхи хубине хуряажа абаба. Ургаса хуряалга Ленинэй нэрэмжэтэ, «Забайкалец» колхозуудта, «Эрдэм» совхоздо эмхитэй хайнаар үнгэргэгдэжэ байна. «Эрдэм» совхоздоу малдаа 2100 гаран тонно силос даража абаад, орооно тарьянайгаа 3100 гаран гектарыне амырлан хадаа. Мүнөө тус совхоз хадаһан орооно тарьянайгаа 700 гаран гектарыне сугдуулжа, сохёбд байна. Тийхэдэ совхозой 3-дахи отделенинхид мянга гаран гектар нэинисээ бутлынь амырлан хадажа дүүргэбэ.

Аймаг дотор олон механизаторнууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Суулгын совхозой лафетнэ жаткын машинистнууд Самуил Козлов, Леон Суменков гэшэд үдэр соо 48—50 гектар хүрэтэр тарья хадаа. «Коммунизм» колхозой комбайнер Лазарь Гусляковой даадаг звено 3 комбайнууд дэртэ 50 гектар хүрэтэр баалануудые суглуулан сохино.

Энээнхээ урда сэлмэг дулаан арба гаран үдэрэй тогтобошые наань, аймагай зарим колхозуудта тарья хуряалга хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Энэ үе соо аймагай ажахьнууд хамта 15 мянга гаран гектар тарья амырлан хадаад, тэрэнтэйгээ хахадшые хубиниен сохино абаагүй шуу. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм» колхоз эртын ороонодо ургамалуудые 6—8 үдэрэй туршад хуряахаар хараалһан аад, 50 мянган гектар шэнисынгээ оройдоол 550 гаран гектарыне мүнөө хуряажа абаад байна. Эндэ хүдэлгэгдэжэ байһан комбайнууд элдэб шалтагнаа боложо хаатана. Колхозой хоёрдохи комплексно бригадада ерхэдэмнай 3—3 комбайнуудһаа бүридһэн 2 звено унагаагдана 155 гектар шэнисын баалануудые хуряажа дүүргээд, сэхэ хадагдаа табигдаһан байгаа. Трактористын орооноор ажаллаһанһаа боложо, комбайнер Владимир Бенедиктовтэй комбайн эбдэршэһэн байба. Урда үдэрнын тракторнуудай үгы дээрэһээ 2 комбайн ажаллаагүй. Комбайнуудһаа тарья зөөлгэ хаатана. Тийгэжэ комбайнууд сохинон тарягаа хэхэ газаргүйдэжэ, урагшаа ябангай.

Энэ бригадын комбайнуудһаа тарья зөөхэ хэрэгтэ тусхай тэргэтэй хоёр трактор табигдаһан аад, нэгэнини ондоо ажалда ябуулагдажа байна. Тийхэдэ тарья зөөдгэ хоёр автомашинын нэгэнини үглөөһнөө үдэ болотор ажаллаагүй. Хэрбээ тарья зөөхэ хүдэлмэрин хайнаар эмхидхэгдэһэн байбал, тэдэ комбайнуудын үдэртөө 20—20 гектарай баал суглуулжа аргатай байба. Бригадын ажалай нулаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ хуряалгын эхилһэнхээ хойшо 1150 гектар шэнисын оройдоол 170-нь хуряагдаа.

Колхозой 1-дэхи комплексно бригадын полевои стан дээрэ ерхэдэ, парткомой секретар нүхэр Именаховетой золгобди. Тэрэ ажаллаа дээрэ кунэй боложо байһые мэдэхгүй байшоо.

Сталиной нэрэмжэтэ колхоз тарья хуряалгаа баһал аали ношоор ябуулана. Тус колхоз бүхэ тарьялангайнгаа оройдоол 500 гаран гектарыне амырлан хадабашье, тэрэнь мүнөө болотор бултынь хуряажа абаагүй байһаар. Тийхэдэ тус колхозой 2-дохи комплексно бригадын тоог дээрэ шэнэ ургаса асаргадаа эхилээ. Эндэ тарья сээрлэдгэ «ОСН-3» маркын машина хүдэлжэ газартаа тодхолдоогүй хэбтэнэ. Мүн амбар, тарья хатаадаг сушилканыуд сээрлэгдэжэ, заһабарилгадажа, бэлэн болгодоогүй, сагаадажа будагдаагүй байнхай.

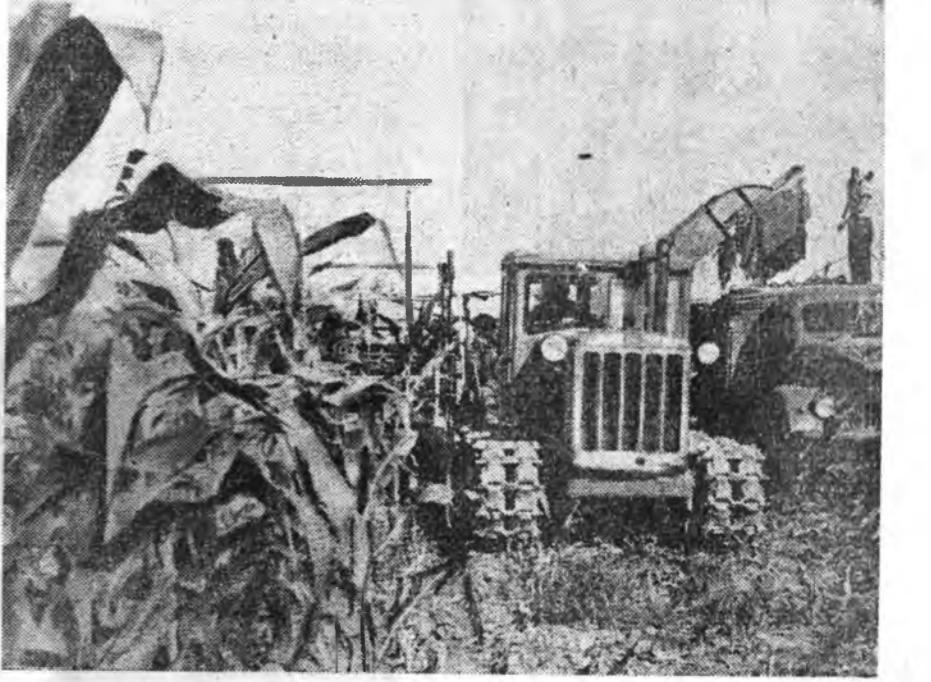
Оролдоһонойнь ашые харюулаа

— Одоол энэ жэлдэ кукурузашад таларшые бүхэ хүсэл оролдогшо гаргажа хэһэн хүдэлмэри дэмы хоороогүй. Мүнөө манай колхоздо кукурузашан Гомбо Зоригтуевай даадаг звеногой тариһан 135 га газарһаа гектарай 500 центнер ургаса сохом абаха. Тийхэдэ бэшэшые звеноуудта кукурузын ургаса хайн, гектар бүриһөө 400—450 центнерһээ доошо орохогүй байха, — гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин агроном нүхэр И. К. Кулик хүхюүтэйгээр хөөрэнэ.

Нээрээшые, энээнхээ урагша гансашье Гэгээтэй нотагта бэшэ, мүн бүхэ Эдын аймагта үзэгдөөгүй баян кукуруза энэ жэлдэ тус колхоздо ургаа. Теэд энэмнай минд байгаалин бэлэг, үршөөл хайра бэшэ, харин кукурузашадтай эсшэ сусаһагүй оролдосотой ажалаар туйлагдаһан ургаса шуу. Юуб гэхэдэ, кукурузашан Гомбо Зоригтуев өөрингөө туһалагша тракторист Леонид Колесниковтэй газарһа хайнаар үтэгжүүлжэ, элдүүлхэ, уһалха тушаа нилээд ехэ хүдэлмэри хээ юм. Мүн ургаса харууһалха таларшые ехэхэн оролдогто гаргагдаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ колхозой механизаторнууд кукурузынгаа ногоон эшэ набша сабшажа, тэрээгээрээ силос даража байнхай. Мүнөө нүхэр Зоригтуев Колесников хоёр комбайнаараа кукурузын ургаса хуряахадаа, үдэр бүрингөө даабарине 140—160 процент дүүргэнэ. Тэдэнэй сабшаһан набша намаа автомашинаар зөөхөдөө, жолоошод Болот Туруев, Бата Галданов болон бусад үдэр соогоо нилээд олон эрьсэ хэжэ, нормоёо холо үлүүдэн дүүргэнэ.

Д. Санданов.

Энэ жэлдэ Суулгын совхозой кукурузашан Дамба Жанаевай даадаг талмай дээрэ кукурузын баян ургаса гаранхай. Зураг дээрэ: комбайнер нүхэр А. Бухольцев тракторист нүхэр М. Шандуров гэгшэтэй Дамба Жанаевай ургууһан кукуруза хуряажа байна. Т. ГАРМАЕВАН фото.

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ

МЕХАНИЗАТОРНУДАЙ ДУНДА ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ ҮАЙЖАРУУЛХА

Аймагтайнай хүдөө ажахын ажалшад энэ жэлдэ баян ургаса ургуулаа. Тийн Кубанин механизаторнуудай жэшээгээр, механизмууда иматгал бүлэг бүлгөөрнө хүдэлгэжэ, таряагаа хуряаха гэхэн зорилго партин райком колхоз, совхозуудай үмэнэ табиан байна.

Жэшээлхэдэ, Кяхтын, Кударын совхозууд хаяхан үнгэргэсэн «Механизаторнуудайнгаа үдэртэ» хүршээрээ—Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой солото механизаторнууды түүрүүлгшэ нүхэр Мансуровский гэгшэтэйнь уряа бэлэй. «Бидэнэр хуряалгаяа хүдэлмэрин 10 хонго соо дүүргэхэбди!» гэхэн хүршэ колхозой механизаторнуудай хандлагынь тэндэ байгнал халуунаар дэмжэлнэ байна юм.

Партийн райкомоор эльгэгдлээн 28 коммунистууд мүнөө механизаторнуудай дунда горьтойхон хүдэлмэри ябуулна. Агитаторнууд нүхэд Чойдоров, Воробьев, Бондаренко, Ломбоцуренов болон бусад механизаторнуудай дунда хүндэтэй болонхой.

ХҮРШЭ ОБЛАСТЬДОМНАЙ БАЯН УРГАСА УРГУУЛАА

Хура бороотой, урин дулаан байжа, манай хүршэнэр—Эрхүүгэй областин колхознигууд, совхозой хүдэлмэришэд энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхи-нээ баян ургаса ургуулаа. Тийгэжэ колхоз бүхэн гүрэндэ орооно худалдаха түсэбөө болзорхоон уридшалан дүүргэжэ, түсэбөө гадуур үшөө 100—200 мянган пүүд орооно худалдаха гэхэн уяланууды абжа байна.

Соведүүдэ Адли эрхэ байдалтай ажалынь ондоо

Хүршэ баян ургасаяа саг болзортоно хуряаха, абан уялгаа хүндэтэйгөөр дүүргэжэ хэрэгтэн, хүршэнэртөө аха дүүгэй туһаламжа хүргэхэ зорилготойгоор, манай республика хаяхан 125 ашаанай машина эльгээгээ.

Партийна нүлөөнэй хүсэн ехэ

Мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэд долоон дүүргэ түсэб болзорхоон урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ зарим тэдэ амжалтанууды туйлана. Гэбэл, продукция бүтээн гаргалгаар 7 нарынгаа түсэб энэ оной июлин 22-то дүүргэжэ, даабаринаа гадуур -20,8 миллион түхэрнэй продукция үйлдэбэрилнэ гаргаа.

Дурсагдаһан комбинадай коллектив зарим тэдэ амжалтанууды яагаад туйлааб гэхэдэ, тэндэхи партиной организаци социалистическэ мурсысөө бодотоор хүтэлбэрилнэ, хүдэлмэришэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэришэ найнаар табиан байна юм.

«Хуряалгаяа хүдэлмэрин 15—20 хонго соо дүүргэбди!» гэхэн уряа лозунг аймагай бүхэ механизаторнуудай дайшалхы зорилгон болонхой. Түбхын түүрүн, нимэ шэнэ аргаар ажаллахын урда тээ КПСС-эй райком, мүн колхоз, совхозуудай партиная эхин организацинууд механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэ онсо анхарал табиан байна юм.

Комбинадай партиная организаци социалистическэ мурсысөө тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ, техникескэ дэб-желтын түлөө тэмсэл толгойлох, мүн хүндэ хүнэр хүдэлмэришүүды саашадан оньһожоруулха хэрэгтэ ехэ анхарал табиана. Дээрэ дурсагдаһан асуудалууды зүбшэн хэлсэлгэдэ зориулагдаһан суглаанууд цех, бригада бүхэндэ үнгэргэгдлээн байна.

Дурсагдаһан комбинадай коллектив зарим тэдэ амжалтанууды яагаад туйлааб гэхэдэ, тэндэхи партиной организаци социалистическэ мурсысөө бодотоор хүтэлбэрилнэ, хүдэлмэришэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэришэ найнаар табиан байна юм.

КПСС-эй райкомой бюрогой гэшүүд Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо гаража, хуряалгын үедэ механизаторнуудай яажа бүлэг бүлгөөрөө ажалладаг тухай правленийн түүрүүлгшэ нүхэр Мансуровскийн элидхэл шагнаад, энэ жэлдэ аймаг дотороо 28 нимэ бүлэгүүды шэнээр биш болгохо гэжэ тогтоогоо нэн. Партин райкомой бюро дээрэ бүхэ колхоз, совхозуудай парткомой секретарнууд, бригадирнууд, механизаторнууд болон бусад эдэбхитэд хабаадалсаа.

Эдэнэр коммунистическэ ёһоор ажануха, ажаллаха гэжэ эрид миндээд, бусад хүдэлмэришэдтөө бодото үлгэр жэшээ харуулаа. Жэшээлхэдэ, Елизавета Бурдуковская гэгшын хүтэлбэрилдэг бригада һайн шанартай продукция гаргалгаар комбинат соогоо үннэй суурхайтай. Дурсагдаһан бригадын 4 гэшүүд хаяхан партин гэшүүндэ кандидатдуудаар абтанхай.

Гэбшэе комбинадай хүдэлмэришэдэ дуту дунда зүйлүүд олон биш. Ушарын, энэ жэлдэ социалистическэ уялануудай дүүргэлтэ саг үргэлжэ шалгахы нитын комисси нулаар хүдэлнэ. Илангаяа һүүлэй үелэ хүшэр хүндэ хүдэлмэришүүды оньһожоруулха талаар, шэнэ түхээрэлгэнүүд тон усөөнөөр тодхогодо.

Мун хуряалгын эхилхэнэй холо урид культбазаанууд, полевой станууд бэлдэгдэжэ, тэндэхи радио-приёмник, нүүдэл библиотекэ, спортын хэрэгсэлүүд биш болгогдоо нэн. Жэшээнь, «Родина» колхозой 4-дэхи бригадынхид культбазая бусадта жэшээ болгон, илангаяа һайнаар бэлдээ. Дурсагдаһан культбазада КПСС-эй райком агитаторнуудай, ханын газетын редакторнуудай, мүн культбазы даагшад тухай семинар үнгэргөө. Семинар дээрэ колхозой түүрүүлгшэнэр, түүрүү механизаторнууд өһөзлөнгөө дүй дүршэл тухай, мүн бүлэг бүлгөөрөө ажаллаха шэнэ гуримай юугээрэ һайн байһынь тэндэ байгналда һонирхолтойгоор хөөржэ үгшөөд.

Тэндэхи агитаторнууд нүхэд Бондаренко, Курзунова болон бусад өһөзлөнгөө дүй дүршэл халап абалсахаа гадна, мүнөө үедэ механизаторнуудай дунда ямар ажал хэжэ байһанаа тоособод.

Дурсагдаһан комбинадай коллектив зарим тэдэ амжалтанууды яагаад туйлааб гэхэдэ, тэндэхи партиной организаци социалистическэ мурсысөө бодотоор хүтэлбэрилнэ, хүдэлмэришэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэришэ найнаар табиан байна юм.

Семинарта хабаадагшадта «Кубанин поли дээгүүр» гэхэн һонирхолтой документальна фильм харуулагдаа.

Гадна аймаг соомнай «Механизаторнуудай үдэр» үнгэргэгдэдэг заншалтай. Колхоз, совхозуудай партиная эхин организацинууд нимэ үдэрнүүды шадала һаа һонирхолтойгоор, элдэб арга хэрэглэн үнгэргэхэ тушаа эртэйһээ бодомжолдог юм.

Түсэбөө гадуур 1 миллион 100 мянган пүүд орооно

Бүхэ арга боломжонуудаа һайса тооложо үзээд, гүрэндэ орооно худалдаха түсэбөө байгша оной сентябрин 20 хүрэтэр дүүргэхэ, тэрэһнээ гадна 1 миллион 100 мянган пүүд орооно худалдахабди гэжэ Алайрай аймагай колхознигууд, совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын бүхэ хүдэлмэришэд уялга абжа.

Тус сессии дээрэ депутатууд Б. Данчев, Н. Хадаев, Г. Аюров, М. Дымшилов, Б. Цыденов болон бусад үбнэ хуряалгын бригада, звеноуудта ошожо, тэндэ ажал үдэлмэри эмхидхэхэдэнь туһаламжа үзүүлэнэ байна.

Тус сессии дээрэ депутатууд Б. Данчев, Н. Хадаев, Г. Аюров, М. Дымшилов, Б. Цыденов болон бусад үбнэ хуряалгын бригада, звеноуудта ошожо, тэндэ ажал үдэлмэри эмхидхэхэдэнь туһаламжа үзүүлэнэ байна.

Мун намарай пар хахалха түсэбөө сентябрьда дүүргэхэ, эрхэ хабар хэрэгтэй болохо һайн шанартай үршэ саг болзортоно хааха уялга абанан байна.

Тэдэнэй уялга хүндэтэйшье, харуосалгатайшье гэшэ. Хэлэн үгдөө хүрэхэ, абанан уялга нэрэтэй түрэтэйгөөр бэлүүлхын түлөө алайрайхид аһан хүсөө гаргажа, уһанан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлжэ байнхай.

Манай звенодо Санагын сомсөвдэй депутат, тус Сөвөдэй гүйсэдкомой секретар нүхэр Цыденов звеногой ажал эмхидхэхэдэ туһаламжа үзүүлхэнэ гадна, үбнэ сабшала, хуряалгын хүдэлмэрид өөрөө даабарта ходо үлүүлэн дүүргэжэ, бусадта түүрүү жэшээ харуулаа.

Манай звенодо Санагын сомсөвдэй депутат, тус Сөвөдэй гүйсэдкомой секретар нүхэр Цыденов звеногой ажал эмхидхэхэдэ туһаламжа үзүүлхэнэ гадна, үбнэ сабшала, хуряалгын хүдэлмэрид өөрөө даабарта ходо үлүүлэн дүүргэжэ, бусадта түүрүү жэшээ харуулаа.

Гектарай 600 центнер

Энэ жэлдэ Эрхүүгэй таряан-ажалай совхозой кукурузан нүхэр Смыцкий 400 га дээрэ кукуруза таряа нэн. Кукурузын талмайн га бүриһөө мүнөө дунда зэргээр 600 центнер ургаса хуряаглана. Гурбан комбайнай хойноһоо 15 ашаанай машина ябабашье, кукурузын ногоон набшынь 1,5—2 километрын талада зөөжэ, хүшэхүрэнэгүй.

Съездын шийдхэбэринүүдээ итагшадта муршан баруунда даг байна.

Съездын шийдхэбэринүүдээ итагшадта муршан баруунда даг байна. хозная жизнь» гэжэ газетимэдэбэрин түүрүүлгшэ тухай рога, забхай хүнүүд тухай хөшөжэ байдаг.

ЭДЭ ҮХИБҮҮДЭЭ ЖЭШЭЭ АБАГТЫ!

та кукуруза муртэйгөөр ургадаггүй гэжэ ама гарадаг, ехэ талмайда кукуруза тарихаяа айгаад, таряа мааждаг зарим колхоз, совхозой хүтэлбэрилгшэд илбарай багашууллаа хургаал, заабари абыт!

туршаадүй байгаа юм. Тийхэдэнь Петропавловкын хургуулинхид энэ жэлдэ сахарай сөкльо түүрүүшынхэ тариха, эрхимээр ургуулаа. Сентябрьн дүүрэтэр сөкльоуудын бүри томонүүд болохон даа (Фото № 3).

Петропавловкын дунда хургуулин багашууд нилээд ехэ илалта туйлаба. Тэдэнэй хэһэн хүдэлмэри тиймэ ехэ хэмжээтэй бэшэ, гэбшье, манай хургуулинуудта, колхоз, совхозуудта ашатай туһатай хургаал, үлгэр жэшээ боложо үгшөөр.

Эдир натуралистнууд Гая & Ламажанова Паша Дементьев хоёр томо капуста үргээжэ — шөгнүрсынъ тухайларилжа — байһаар — фотошпарадай «юдэндэ» ороо.

Эдир натуралистнууд Гая & Ламажанова Паша Дементьев хоёр томо капуста үргээжэ — шөгнүрсынъ тухайларилжа — байһаар — фотошпарадай «юдэндэ» ороо.

Гэжэ зуура байгша ондо 15750 центнер хүн, 1176 центнер ноһон гүрэндэ худалдагдаха ёһотой. Тийхэдэ үнэн бүриһөө 1700 килограмм хүн хааһаар шийдэнхэйбди.

Ороной эхин, долоон жэлэй болон дунда хургуулинуудта — хүдөө нютагуудта, хото городуудта хуралсалай шэнэ жэл эхилээ.

Түрүүшын хэшээл

Түрүүшын хэшээл Ороной эхин, долоон жэлэй болон дунда хургуулинуудта — хүдөө нютагуудта, хото городуудта хуралсалай шэнэ жэл эхилээ.

Таряа хуряалгын эхилхын тээ совхозой дирекции, партиная ганизаци болон хүдэлмэришэ комитет фермэ бүхэнэй социалистическэ уяланууды хаража мурсысөө дэлгэрүүлхэ тодорхой жээнүүды абанан байна.

Амаралтын үдэр юу уншахыг

БҮРЯТ ҮНЭН

ГЭРЭЛ ЗАГААН

Манай Эхэ оройно уна, сөөрэмүүдтэ гэрэл загалан (зеркальный карт) эхэ олон, түргөөршье үдэдэг юм. Энэ загалан зуу гаран элдэб янзын байдаг. Жэшээлхэд, хөөлэнтин, улаан нюдэн, булүүсхай гэхэ мэтэ болоно. Эдэнэртэй нэгэ түрэлтэй халбарга загалан (сазан) манай республикын нуур, сөөрэмүүдтэ Амур мурэнһөө асарагдажа табигдаһан юм.

Дурсагдагша загалан нуур, сөөрэмүүдтэ олоороо, түргөөр үдэдэгөөрөө, амтатай мяхатай байһаараа суурхуулдаг. Гэрэл загалан эхэ болоходоо 18—20 килограмм шэгнүүртэй болодог. Эдэнэр хабарай үедэ миллион шахуу түрһэ гаргадаг байна. Хоолоходоо хөөлэнтидлэл адли нуурай шабар, ногоо, жэжэ хорхойнуудые элдидэг. Гэрэл загалан түрүүшнхэ манай Сибирьтэ асарагдахдаа. Эрхүүгэй областин Ордын нуурта табигдаһан байгаа. 1955 ондо Бурядай багшанарай институтай зоологин кафедрын хүдэлмэрилэгшэ гэрэл заганы тэндэһээ Сэлэнгын Окунево нуурта нутагжуулан юм. Энэ нууртаа эдэнэртэй тааража түрһэлхэдэнь, тэдэнь Сурхайн нуурта табигдаһан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ, мүн тус институтай хүдэлмэрилэгшэд хэдэн заганаа заахан жараахайнуудтайнь бариха, Бичурын Калининэй нэрэмжэтэ колхозой искусственна аргаар тогтоогдоһон Алтайн водохранилишида табигдан байгаа. Эдэнэртэй азамидаралыс мүнөө хаража үзэхэдэ, ямаршье нуур, сөөрэмүүдтэ эдэ заганад азамидаржа шадха гэжэ ханагдана.

Энэ хадаа ажахын ехэ удаханартай хэрэг. Хэрбээ колхоз, совхозууд нимэ загалануудые тэжээгэд байбал, жэл бүри горьтой олоо оруула аргатай.

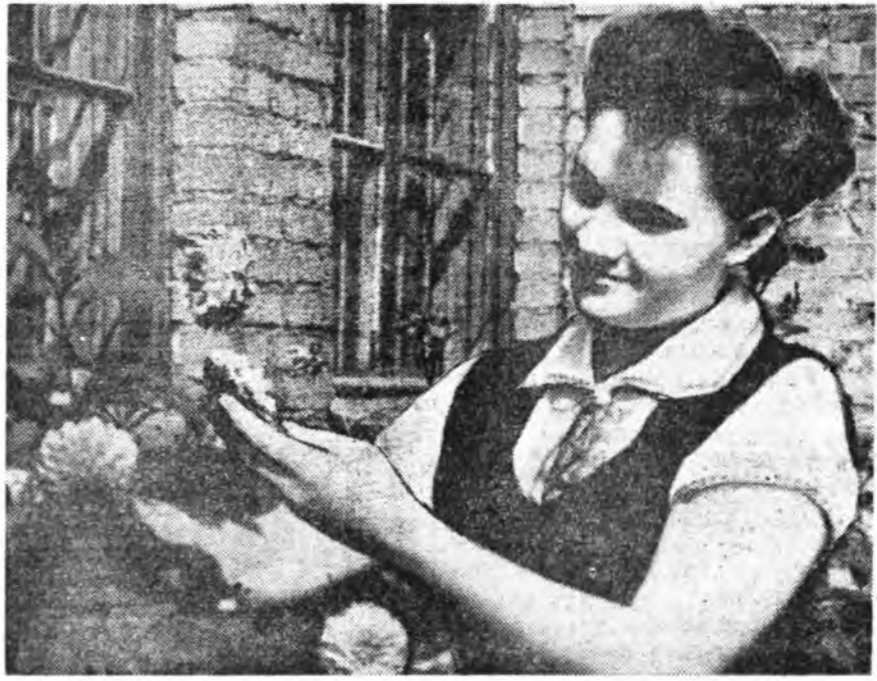
Мүнөө манай урда ямар зорилго байнаб гэхэдэ, һаяын жэлнүүдтэ энэ һонирхолтой, үдэсэ һайнтай заганаа республикыгаа бүхы сөөрэм, нуурнуудта абаашажа табиха байнаби.

М. Бакутин,
биологин эрдэмнэй кандидат.

Энэ зураг дээр Улан-Удын ПВЗ-гэй техникесэ таһагай техник Светлана Илюхина түрэл заводойнгоо дэргэдэ тарихан сэгсгүүдэ хаража, баясама байна. Светлана үнгэрэгшэ һуралсалай нэлдэ железодоронго техникум дүүргэжэ гараһан байгаа. Светланы техникумдэ дүүргэхэдэнь, «Хаана амаллахаар ошохо дуратайши» гэжэ техникумэй директорэй асуухадань:

— Абынгаа амалладаг заводто ошохо хүсэлэнтэйб, — гэжэ мэдүүлһэн юм. Светланы абань — Федор Иванович Илюхин хори гаран жэлэй туршдаа ПВЗ-гэй модельсэ цехтэ амаллаа ябанхай. Абаһаар юрын хүдэлмэришээр амаллаад, мүнөө тус цехынгээ начальнигаар хүдэлнэ.

В. Муллерай фото.

„СТЕПА АХАЙ“

Багашуулай дунда Сергей Михалковой — «Дядя Степа» гэдэг ном уншаагүй үхибүүдые олохонь бэрхэтэй. Энэ һонирхолтой номдо багашуул ехэ дуратай юм. Юуб гэхэдэ, тэрэ үхибүүдэй хэлээр бэшгэдэнхэй, найруулгынгаашье талаар уншахада ехэ хүнгэн. «Степа ахаймнай» багашуулай эгээ дуратай герой нүхэрһын гэшье. Үхибүүдэй элитэ советскэ поэт Сергей Михалков энэ номхоноо аяар гушаад онуудаар бэшһэн байха. Тэрэ гэрһээр олон жэл үнгэрөө. Гэбшье эдир уншагшад энэ номхоние һугабшалһаар ябадаг...

Иймэл байдаг даа, ёһотой зохёл мартагдадаггүй. Москвагай хид Сергей Михалковые урин дулаанаар «Дядя Степа» гэжэ нэрлэдэг юм. Энэ номын орон доторнай олохон хэлэн дээрэ оршуулагданхай.

Һая Бурядай номой хэблэл «Степа ахайе» бурят хэлэн дээрэ хэблээ. Энэниин ородхоо Цырен-Дулма Дондогой оршуулжа, багашуулыс ехэ баярлуулаа. Үхибүүдэй дунда суутай «Степа ахаймнай» одоошье Бурядаймнай тала дайдаар алхалхан даа.

«Хулын угаа утал — Холо холо гэххэлдэг: Мантагар гэгшын гутал Манай Степа үмдэлэг», — гэгһэн мүнүүдэнь эдир уншагшад холоһоо танижа абаха аабза. Оршуулганы һайн, тээд бурят дээрэ бүришье һонирхолтойдол адли. Харыт даа:

«Бээрэ стадион эрэхэдэнь, Билет һурангүй табидат: «Степа ахайе» эндэнь Чемпион гэжэ ханадаг...»

«Степа ахай» гоё һайханаар зураглагданхай. Энэ номыс оршуулагша Цырен-Дулма Дондогой «Степа ахайн» автортань — поэт Сергей Михалковта эльгээһэн байгаа. Тэрэндэнь Михалков имэ харюу үгөө:

— Һайн даа! Минни зүгһөө эдир нүхэдгөө халуун баяр хүргэти. Баяртайб. Һаяар бурядаар уншажашье, бэшгэжэшье шадха болохони!

«Степа ахай» гэгһэн ном республикымнай магазинуудта наймаалагдахаар эльгээгдэнхэй.

В. Билькинов.

дородоһонь бусалан гаража байдаг. Эндэ орогшодой халуун аршаанаа өөһэднхөө дураар халуун, хүйтэн болгожо тааруулхын тула энэ гэрэй хажуу талаар урдажа гараһан хүйтэн уһан соргоор оруулагдана. Торходо оруулагдана соргонь хэдэн тээһээ нүхэтэй, тэдэ нүхэнүүдэнь модон тааладаһаар бүлгэгдэнхэй. Торхо со муухай болоһон уһаниннь газашаа урдажа гараха тусхай нүхэтэй юм. Зүгөөр имэ уһаниннь ехэ удаанаар урдана. Тимэһээ эндэ амарагшад уһанай сэбэр болхын тула удаан саг соо хүлээх баатай болоно бшүү. Энэ хуушан торхын баруун тээ үшөө нэгэ торхо шэнэ түхэлөөр баригдажа дүүрбэ.

— Энэ торхын ашаглалгада үгтэхэдэ, амарагшаднай одоошье жаргаа даа. Тэрэн соо муухай болоһон уһанай түргөөр газашаа урдажа гарахаар соргонууд түхээрэгдэнхэй, — гэжэ Курумкан тосхоной болһинцын главна врач нүхэр Ширеторов мэдүүлнэ.

Горхоной зүүн эрьедэхи нүгөө аршаануудыс эндэ амарагшад минн лэ удааг байна. Алла горхоной баруун эрьедэхи хүсэ сэхэтэй тон халуун аршаануудын хабсагай дородоһоо минн бурьялан урдажа га-

Баабгайтай тулалдахадаа...

Нэгэтэ Пагбаан дарханай газашаа дархалжа байтар, Мархуу малшан хорёо тулса гүйлгэжэ ерөбө ха. Тэрэ хуржа ерэхэдэ хүлэршһэн мөриһоошье дутуугүйгөөр түргэ турган уухилна.

— Пагбаан агай, баабгай нэгэ хашарагыенин баряал, — гэжэ амьдан байба. — Хэзээ, хаана баряаб? — Хара Болдогто. Юрдэ энэ эрьяатаньни ламаг малшан хуу дууһахань, яаха хүмбйб. Яаха гэшьебйб? — гэжэ байгаад, тэрэ байра дээрэ тогтохоо болһоод һуугаа һон гэхэ.

— Һа, ши юггээ хаража ябаа хүмши? — гэжэ дарханай асуухада, сөдхөлөө зоболон Мархуу бүришье түргэдэн: — Юггээ, юггээ? Таби гаран хашарагуудай һоно, батаганаанда хэдэгэнээтэжэ, ой тайгаар тарашахадань яаха хүмбйб? — Тэрэ баабгайе алахаһаа ондоо мун байхаб. Хаана баряаб, тэренинь намда заажа үгыш, — гэжэ үбгэжөөлһөн тэрэндэ хандана.

— Һара Болдогто хойно. Аршаанай балгаанай зүүн тээхэнэл даа, — гэжэ тэрэ колхозойнгоо конторо тээшэ гүйлгэшөбө.

Пагбаан үбгэн наранай орохоһоо тээ урдахаһа хоёр аматай буугаа үргэлөөд, Хара Болдог руу зүлгөб. Мархуугай зааһан газарта ерэхэдэнь, тэндэнь наараа нэгэ хашараг хэбтэнэ. Ангуушан хажууданшье ошобогүй. Юуб гэхэдэ, хүнэй үнэр абаһан баабгай арилшаха бшүү. Үбгэжөөл үнөхи хашарагһаа хорёод сажанай газарта байһан томо нарһанда гаража, һуури байрааа түхээрбө ха.

Уданшьегүй боро хараан болобо. Боргоһоо батаганаан шингалалдажа, ангуушанай шала хузуу хаажа мэдэнэ. Нэгэржэ ерэхэдэ, үбгэжөөлэй шэжэ, хамар, нүдэ руушье шургна. Пагбаан һамзэхэн шэжэ хузуугээшье маажана, ниураашье эльбээд абана. Тэсэжэ ядаһан үбгэжөөл гүйжэ болдошохобшье һанана, тээд аргугэй ха юм, хүнэй аяа абаһан арьяатанай эрэхэгүйн мэдэжэ ааб даа.

Зунай һүни богонихон аад, уданшьегүй үүрэй толон сайжа эхилбэ. Үбгэжөөлэй нэгэ мэдэн гэхэдэ, нэгэ томо юмэн харлаһаар хашарагай хэбтэһэн мяханда дүтэлжэ ябаба. Тэрэн ерэ ерһээр үнөхи олзөө носожо оробо ха. Буугтай дуун нааржашье,

Эдэнэртэй эгээл халуунинь 77 градус болодог. — Урдань манай нутагай хүн зон эндэ амарахада 77 градус халуунтай аршаан соогоо мяхаяа шанажа эдидэж байһан юм, — гэжэ нутагай ажалшад мүнөө хөөрэлдэнэ.

Хүсэ ехэтэй энэ аршаанһаа арбаад метрын зайда 73 градустай халуун аршаан баһал хабсагай дородоһоо соробхилжо байба. Мүн эндэһээ саашалхада хэдэн олон имэ аршаанууд минн горхо руугаа шудхажа байгаа һэн.

Мүнөө тус колхозой правлени, партийна организаци аршаандахи байра байдалыс бүри гоё, болбосон түхэлтэй болгохо зорилгоор электрелини татаад, торходо орохо шэнэ гэрэй түхээрэлгыс дүүргэжэ, ашаглалгада үбгэбэ.

Дурсагдагша аршаанай барилгын хүсэд дүүрээшьегүй байтар республикымнай колхоз, совхоз, фабрика, заводуудһаа эндэ амаража олон хүдэлмэришэд зунай үдэс эржэл, эржэл байгаа. Аршаанай бүхы барилгануудын һаяхан дүүржэ, одоо мүнөө ажалшадтай ошо жо амарахадань таатай зохид болобо.

Б. Цыремпинов.

Баргажан.

НАЙМААЛАГ БОЛОХОД

Августын 26. Энэ үдэр центер — Хори тосхоной ном һудар болон һурагшад дэгдэдэг элдэб янзын дие худалдаха һай тусхай магазин нээгдэ. Магазиннай нээгдэл мүн хоёрдохишье үдэхоной ажалшад — үбгэбултадаа шахуу орожо хэрэгтэй номчуудыс шай байна. Тингэжэ хоёршад 8800 түхэригэй хид худалдан абаа.

— Урдань номой махада нимэ амжалта һүмдэ, — гэжэ тус махагша Галина Дмитриевна омогорхоно. Тингэһэгүй яаһан номой магазин байха гоё зурагуудтай номчид дээгүүрээ, бшэ номчид хүнэй харахагүй газар дэг, хүнэй хэрэгтэй номчид хэрэгтэй бэдэрхөөр наймаалагша «үгы» гэжэ юумэ хэлэдэггүй байһан. — Нээрэһье, найма болоходоо амар болоһон наймаалагшын тухашаа һаатуулхаяа гайхажэ, бшэһишье хэрэгсэлүүд гүүрнэ харашалалдагдди, — гэжэ тосхоной ажалшад дүүлнэ.

Үнгэрэгшэ Арбан хоной

Байгша оной августын арбан хоной һүүлшын арбан хоной уларил ямар байһангай ражэ үзэхэдэ нимэликын газар дээрэ бороон багаар оро байгаа. Энэ арбан дунда зэргээр 13—15 дулаан болоһон байһан. Арбан хоной үдэрнүүдтэ зарим хүйтэрөөд абаа. Холон — Багларин, Орлоградус хүйтэн болоһон юм.

Үнгэрэгшэ арбан эхэндэ бороо сэхиталха таряа, үбгэһе горьтойһон һаатууһан Баргажан миллиметр хүрэтэр Уроон ороһон байна. — 78 миллиметр хүрэтэр Багларинда ороо. Тингэжэ, Тохой, Петропавл да энэ үе соо хурд ороогүй. Арбан хоной шадэ талха таряан болон огородой элэс элэсшээ. Республикын колхозууд ороһоо таряалан хуряжа байгаа. Л. Голдберг агромст.

ШАСАРГАНА ЭЛВЭГЖЭГ ЛЭ

Үзэсхэлэнтэ гоё байгаалитай Темник горхоной хоёр талаарнь манай эндэ мэдэжэ болоһон шасаргана ургадаг. Жэл бүхэндэ элбэгээр ургадаг шасаргана түүхэдэ, хүн бүхэн эшын хайра гамгүйгөөр хухалжа хаядаг, гэшхэдэг байһан юм. Энэ шухаг ургамалыс хамгаалхын, тэрэнэй ургасыс эмхитэйгээр

суглуулжа, эдэс хоолой комбинатда тушаахын тулада Сэлэнгын совхоздо табиха фермэ эмхидхэгдэбэ. Шэнээр эмхидхэгдэһэн фермэ шасарганын ургасыс хуряжа абахаһа гадна, зүгын ажахы эрхилхэ, залуу мал харууһалжа зорилготой.

А. Антонов.

Орьёл торьёл оройтой, үндэр халын забһаар урдажа гараһан Алла горхоной хура бороогой оробол үншье болонгүй эрьс баһаһаа гарадаг юм. Энэ юмһээ болоһон гэхэдэ, үндэр хала хабсагай руу хура бороогой уһан доһон түргөөр урдажа, энэ горхондо шудхдаг. Тээд тэрэ горхон хэдэн сүүдхээр аянашад харты хаадаг бшэ, харин бороогой орохоёо болимсоор, уданшьегүй хуушанайнгаа хэмдэ ородог. Турган урасхалтай горхоной адагта гэхэ гү, али хоёр халын аман соо Алла гэжэ нутагай зоной амараг, бээ аргалдаг аршаан бин. Энэ аршаанай үншһөө хойшо нутагай арад зоной дунда мэдэжэ болонхой. Хабартаа — үлир мойһоной сэгсгэжэ, хангалтама һайхан үнэрөө анхилуулжа байхала, мүн алтан намарай үдэшье балгаан, майхан соо байжа амарагшад эндэ олошордог. Тингэдэ бээ аргалхаяа эндэ ерэхэд эдихэ юумээ, унтаха, хэбтэхэ дээрэ дэбдхээр өһөдөө асаржа ердэг байгаа.

аршаанайнгаа зүүн эрьс дээрэ — халын үбэртэ баригдаһан аад, амарагшадэй сэбэр агаараар амилхадань ехэ һайн, зохидшыс байдаг. Энэһээ гадна, аршаанайн дэргэдэ амарагшадэй эдэлхэ столово, амарха культбаза, эмнэлгын пункт баригдаһан байна.

Аллын аршаан мэргэжэлтэдэй тодорүүлһанай ёһоор, аяар 46 эхитэй юм. Энэ аршаан хэрхэ үбшэ, арһанай үбшэ — экземэ, шонын хүлбөөдһэй, мүн хотын, эхэнэр зоной болон бусад үбшэ аргалхала һайн. Нутагай врачууд эдэ аршаануудайнгаа хүсэ шадалыс бүри ашагтай туһатайгаар хэрэглэжэ, олон янзын үбшэ аргалхын тула шэнжэлэлгын хүдэлмэри ябуулжа эхилэнхэй. Үзэсхэлэнтэ гоё байгаалитай энэ аршаанда амархан хүн бүхэн бэынгээ махабад һайжааруулханаа гадна, сэбэр агаарта ёһотой һайнаар амаржа, өөһэд өөһэднхөө амаралтыс үнгэрэгдэг бшүү.

Сэбэр һайхан уһатай Алла горхоной зүүн эрьсын хабсагай дородоһоо хэдэн олон халуун аршаанай аалиханаар бусалан, өөдөө хөөрөн гаража байхыс харахада, түрүүшнхээ эндэ ерһэн хүндэ бүришье һонирхолтой. Эдэнэртэй нэгэн дээрэ аршаанда амарагшадтай шунгаха, бээс угаахаар түхээрэгдэһэн заахун гэр бин. Энэ гэр досоо таладаа хоёр таһаг боложо хубаарна. Түрүүшнхэ таһаг соо аршаанда орогшод хубсаһа хунараа тайлаад, хоёрдохидон торходо орожо, одоошье халуун аршаанда бээс угаана. Энэ торхон модоор хэгдэнхэй. Торходо уһаниннь хайшан тээд ороноб гэхэдэ, 54 градустай халуун аршаан

Нуурай эрьдэ. Б. Поповой

Редакторай орлогшо С. Б. БАЛЪЖИНИН